

BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
ALPOLGÁRMESTERE

Készült a 2025. március 19. napján tartandó képviselő-testületi ülésre
Készítette: Müller Kinga szociális és szociális intézményi irodavezető

Tárgy: Javaslat egyes szociális tárgyú rendeletek
módosítására

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testületének (a továbbiakban: Képviselő-testület) **a szociális szolgáltatásokról, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokról** és a szociálpolitikai kerekasztalról szóló 9/2010. (III. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: **Rendelet 1.**) tartalmazza az Önkormányzat által nyújtott szociális szolgáltatásokat, a gyermekjóléti alapellátásokat és azok térítési díjait.

Minden évben szükséges megállapítani az egyes ellátások önköltségét, valamint ennek alapján az intézményi térítési díjakat.

Az önköltség meghatározásának azért van jelentősége, mert ez támasztja alá az állami támogatás igénylését. Az önköltség az egy egységre jutó teljes ráfordítást jelenti, melyből a támogatást levonva az intézményi térítési díjat kapjuk meg.

Szociális ellátások tekintetében:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115. § (1) bekezdése szerint:

„115. § (1) Az intézményi térítési díj a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások ellenértékeként megállapított összeg (a továbbiakban: intézményi térítési díj). Az intézményi térítési díjat a fenntartó tárgyév április 1-jéig állapítja meg. Az intézményi térítési díj összege nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltséget. Az intézményi térítési díj év közben egy alkalommal, támogatott lakhatás esetében két alkalommal korrigálható. Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében szolgáltatásonként, szakápolási központ esetében a szakápolási ellátásra külön kell meghatározni, ilyen esetben az önköltség számítása során a közös költségelemeket a szolgáltatásonkénti közvetlen költségek arányában kell megosztani.”

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet szerint:

„2. § (3) Ha az ellátásra jogosult tartási vagy öröklési szerződést kötött, a térítési díj fizetésére a tartást és gondozást szerződésben vállaló a kötelezett. Ilyen esetben a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal azonos összegű.”

„3. § (1) Az intézményi térítési díjat és a személyi térítési díjat

a) étkeztetés esetén ellátási napra,

b) házi segítségnyújtás esetén gondozási órára,

c) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén ellátási napra,

(...)

e) nappali ellátás esetén ellátási napra,

(...)

vetítve kell meghatározni.

(...)

(4) Az intézményi térítési díjat és a személyi térítési díjat az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében szükséges kerekítés szabályairól szóló 2008. évi III. törvény 2. §-ának megfelelő módon kerekítve kell meghatározni.”

Az ellátások esetében nő az intézményi térítési díj, melynek egyik oka, hogy ugyan minden ellátás esetében nő az állami támogatás összege, a kiadások nagyobb mértékű emelkedése jellemző, a garantált bérminimum emelkedése miatt. Így a fajlagos költség egy ellátási egységre (nap, adag, óra) magasabb. Az intézményi térítési díj egy egységre számított összegét befolyásolja adott év kiadása. Ezért egyes szolgáltatások esetében nagyságrendbeli különbséget is mutathat más évekkel való összehasonlításban attól függően, hogy mennyi volt adott év karbantartási, beruházási költsége, volt-e jubileumi jutalomban részesülő, stb.

A Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Területi Szociális Szolgálat (1165 Budapest, Veres Péter út 109. - a továbbiakban: Területi Szociális Szolgálat) által nyújtott fogyatékosok nappali ellátása tekintetében mindezt befolyásolja még az is, hogy a szolgáltatás magába foglalja az étkezés nyújtását is, tehát itt az étel beszállítójának év eleji áremelése is meghatározó. Ez egy statisztikai adat, mivel az Önkormányzat a nappali ellátás szolgáltatást térítésmentesen nyújtja.

Az intézményi térítési díj változása egy ellátási formánál sincs kihatással a fizetendő személyi térítési díj összegére, mert a jövedelmi sávok nem változnak a Rendelet 1. 2. számú mellékletében.

Bölcsőde és gyermekétkeztetés tekintetében:

A bölcsődei ellátást igénybe vevő – amennyiben nem jogosult kedvezményre, – az étkezés, és a gondozás igénybevétele után köteles térítési díjat fizetni.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény térítési díjról szóló 146-151. §-ai keretet adnak a térítési díjak megállapításához. E szerint a gyermekétkeztetés térítési díjának alapja az étkezésre fordított nyersanyagár, ami ÁFÁ-val növelendő.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) szerint:

„2. § (1) A Gyvt. 147. §-ában foglaltak szerinti, szolgáltatási önköltség és normatív állami hozzájárulás különbözeteként számított intézményi térítési díjat akkor is dokumentálni kell, ha az ellátáshoz nyújtott saját hozzájárulás révén a fenntartó alacsonyabb intézményi térítési díjat határoz meg.”

„5. § (2) A intézményi térítési díjat és a személyi térítési díjat az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében szükséges kerekítés szabályairól szóló 2008. évi III. törvény 2. §-ának megfelelő módon kerekítve kell meghatározni.”

„9. § (3) A bölcsődei, mini bölcsődei gondozás személyi térítési díját – a fenntartó eltérő döntése hiányában – akkor is teljes hónapra kell megállapítani, ha a gyermek az ellátást a hónap nem minden napján veszi igénybe.”

A XVI. kerületi Kertvárosi Egyesített Bölcsőde (1163 Budapest, Vívó utca 2. -a továbbiakban: Egyesített Bölcsőde) esetében a bölcsődei gondozás költsége 28 304 Ft/nap, számított intézményi térítési díja 2025-ben 9 158 Ft, a Rendelet 1. -ben megállapított intézményi térítési díja (mely megegyezik a személyi térítési díjjal) 2023 óta 300 Ft, azt megelőzően 165 Ft volt. Ennek emelését javaslom 500 Ft-ra, mely még mindig töredéke a valódi költségeknek. A Korm. r. 9. § (3) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy minden munkakapra térítési díjat fizessen a szülő. Az eddigi gyakorlat az volt, hogy a szülők csak a ténylegesen igénybe vett napok után fizettek díjat. Azonban a rendszert megvizsgálva azt

tapasztalhatjuk, hogy a kiadások akkor sem csökkennek, ha a gyermek nincs jelen. Arra, a törvényi maximumnál kedvezőbb szabályozásra teszek javaslatot a Rendelet 1. 8. § (4) bekezdésének módosításával, hogy csak a bölcsődei nyitva tartási napokra kelljen fizetni a gyermekgondozás térítési díját, tehát a zárva tartás idejére ne.

Az étkezés nyersanyagköltsége, ez által az étkezésért fizetendő személyi térítési díj nem változik.

Az Egyesített Bölcsődében azon családok számára, akik arról nyilatkoznak, hogy egy főre eső jövedelmük a mindenkor minimálbér nettó összegének 130 %-a alatt van, az étkezést továbbra is térítésmentesen kapják, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek pedig a gondozási díjat sem kell kifizetniük. E mellett a rendelet lehetőséget ad egyéni kedvezmény igénybe vételére, amit a szülők nem vesznek igénybe.

A Rendelet 1. 6. § (1) és (6) bekezdésének és 7. § (1) bekezdésének módosítása szükséges az Egyesített Bölcsőde székhelyén működő Cseperedő Bölcsődében bevezetett új szolgáltatás, a bölcsődébe járó gyermekek számára ingyenesen igénybe vehető TSMT (tervezett szenzomotoros tréning) terápia bevezetésének rendeletben rögzítése miatt.

Áttekintettük a bölcsőde működését, a nyújtott szolgáltatások körét. Megállapítható, hogy a szolgáltatások népszerűek, fenntartásuk indokolt a jövőben is. Annak idején az időszakos gyermekfelügyelet – mint szolgáltatási forma – úgy jött létre, hogy a bölcsődei csoportokban, a hiányzó gyermekek férőhelyeit foglalhatták el bölcsődébe nem járó gyermekek, ezzel segítve, hogy szükség esetén azok a szülők is igénybe vehessék a szolgáltatást, akik számára nem volt biztosítható férőhely. Az Egyesített Bölcsőde vezetője a Napsugár Bölcsőde (1164 Budapest, Felsőmalom utca 5-7.) nyitásakor azt tűzte ki célul, hogy a szolgáltatást igénybe vevő gyermekek külön csoportszobába kerüljenek elhelyezésre. Ez előnyösebb megoldás az igénybe vevő gyermekeknek és szüleiknek is, mert stabilitást nyújt, de megmaradt az időszakos jelleg, hiszen a szolgáltatást heti 2-3 napra, fél vagy egész napos ellátásként vehetik igénybe. Az igénybe vevői kör vegyes: van köztük olyan, aki számára éppen akkor nem volt biztosítható férőhely, amikor meg szeretne volna kezdeni a bölcsőde igénybe vételét, de van olyan is, aki saját magának szabadidő biztosítására, vagy épp részállású munkavégzés melletti elhelyezési szükséglet miatt veszi igénybe a szolgáltatást. Emiatt az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás térítési díját mindig alacsonyabb összegben határozta meg a Képviselő-testület, mint a valós önköltséget, mivel tulajdonképpen egy bölcsődei ellátást helyettesítő szolgáltatás. A számításokat az jellemezte, hogy csak a szolgáltatáshoz szorosan kapcsolódó költségeket vettük alapul. Azonban a gyermekfelügyelet önköltsége gyakorlatilag megközelíti a bölcsődei gondozás önköltségét (5. számú melléklet). A Cseperedő Bölcsőde megnyitása azt a változást hozta, hogy nincs szükség a bölcsődébe jelentkező gyermekek elutasítására férőhelyhiány miatt, sőt, jelenleg még üres férőhely is rendelkezésre áll. Ennek következtében az önköltségszámításnál a minden egyes szolgáltatásra és ellátási formára vonatkozó kiadások arányos részét vettük figyelembe. Térítési díjként pedig egy, a korábbinál magasabb összegre teszek javaslatot (400 Ft / órától 1 000 Ft / órára való emelés) 2025. szeptember 1-jétől.

Javaslatom oka az, hogy az által, hogy a férőhelyszám növekedett, már egy kényelmi szolgáltatásról van szó, aminek megvan a szakmai jogosultsága az intézményrendszerben, így annak biztosítása továbbra is indokolt, de a bölcsőde igénybe vételére ugyanúgy lehetőség van. A díjemelés kezdő időpontja azért a következő nevelési év, mert ha az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást igénybe vevő családok nem tudják megfizetni a szolgáltatás díját, lehetősége van a bölcsődei férőhely igénybe vételére a következő nevelési évben, de év közben nem lenne célszerű ilyen döntési helyzetet teremteni. Ha ragaszkodnak ehhez a

szolgáltatási formához, az azt jelenti, hogy készek annak költségét is viselni, mely így sem a teljes önköltség, és messze elmarad a piaci áru szolgáltatásoktól.

Az önköltségek, számított intézményi térítési díjak, valamint a bölcsődei gondozás megállapított intézményi térítési díjának hatályba lépésére május 1-jét javaslom a szükséges adminisztrációs feladatok időigényessége miatt. Az időszakos gyermekfelügyelet megállapított intézményi térítési díja 2025. szeptember 1-jétől módosul a javaslat szerint, ezért az egyes szociális tárgyú rendeletek módosításáról szóló rendelet-tervezet a Rendelet 1. számú mellékletét illetően két időállapotot tartalmaz.

A Képviselő-testület 2025. február 26-i ülésén alkotta meg a **személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokról** szóló 5/2025. (II. 27.) rendeletét (a továbbiakban: **Rendelet 2.**) tekintettel arra a tényre, hogy létrehozta a XVI. Kerületi Kertvárosi Idősek Otthonát (1164 Budapest, Csobaj utca 12-14. -a továbbiakban: Idősek Otthona). A Rendeletet 2. 3. § (1) bekezdése az idősek otthona igénybevétele iránti kérelem benyújtásának módjáról szól. Ennek későbbi módosításáról már a rendeletalkotáshoz kapcsolódó előterjesztésben is szó volt, hisz a bekezdés egy olyan speciális helyzetet kezel, ami az intézmény nyitásához kapcsolódik. Későbbiekben egy általános érvényű meghatározásra lesz szükség. A rendelet oly módon való megalkotására, hogy azt eleve módosította volna a Képviselő-testület egy későbbi időpontra vonatkozóan, nem volt lehetőség, mivel módosítani már megalkotott rendeletet lehet. A Rendelet 2. 2026. január 1-jével való módosítására teszek javaslatot. (a kéthasábos változatot az előterjesztés 3. melléklete tartalmazza).

Az egyes szociális tárgyú rendeletek módosításáról szóló rendelet-tervezet **technikai, hatályon kívül helyező** rendelkezést tartalmaz a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális és gyermekvédelmi tárgyú önkormányzati rendeletei módosításáról szóló 12/2022. (VI. 17.) rendelet és Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális szolgáltatásokról, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokról és a szociálpolitikai kerekasztalról szóló 9/2010. (III. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 8/2024. (II. 26.) rendelet esetében, melyek módosító rendeletek, ezért hatályban tartásuk nem indokolt.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-ában foglalt előzetes hatásvizsgálat összefoglalása:

A tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatása.

A végrehajtás feltételei: A tervezet az Önkormányzat számára nem jelent többlet feladatot.

A társadalmi hatások összefoglalása: A tervezet új szolgáltatást vezet be, a tervezett szenzomotoros tréning formájában, mely az igénybe vevők számára esélyteremtő hatással bír.

Társadalmi költségek: A tervezet az igénybevevők számára nem jelent aránytalan költségnövekedést. Az időszakos gyermekfelügyelet térítési díja a megszokottnál nagyobb arányban növekszik, de lehetőség van helyette a bölcsőde igénybe vételére.

Költségvetési hatások: A tervezetnek a költségvetés bevételi oldalára van hatása, mivel az állami támogatások igénybe vételének alapja az önköltség kimutatása.

Egészségügyi hatások: Kimutatható egészségügyi hatása van a tervezett szenzomotoros tréningnek, mely az azt igénybe vevők esetében későbbi egészségi problémák, tanulási nehézségek megelőzésére szolgál.

Környezeti hatások: Nincsenek kimutatható környezeti hatások.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet a rendelet megalkotására!

Rendeleti javaslat: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotja az egyes szociális tárgyú rendeletek módosításáról szóló/2025. (III.....) önkormányzati rendeletét.

(minősített szótöbbséget igényel az SZMSZ 18. § (2) bekezdés a) pontja alapján)

Kelt: Budapest, időbélyegző szerint

Ács Anikó
alpolgármester

Törvényességi szempontból megfelelő:

Dr. Csomor Ervin
jegyző

Melléletek:

1. számú melléklet: az egyes szociális tárgyú rendeletek módosításáról szóló rendelet-tervezet
2. számú melléklet: a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokról és a szociálpolitikai kerekasztalról szóló 9/2010. (III.29.) önkormányzati rendelet módosuló szakaszainak és a személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokról szóló 5/2025. (II. 27.) rendelet módosuló szakaszainak kéthasábos változata
3. számú melléklet: a szociális szolgáltatások önköltségszámítása
4. számú melléklet: az Egyesített Bölcsőde által nyújtott ellátások és gyermekétkeztetés önköltségszámítása

Tárgyalásra illetékes bizottság:
Egészségügyi és Szociális Bizottság